

Predmet C-342/20**Zahtjev za prethodnu odluku****Datum podnošenja:**

23. srpnja 2020.

Sud koji je uputio zahtjev:

Helsingin hallinto-oikeus (Finska)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

9. srpnja 2020.

Žalitelj:

„A” SCPI

HELSINGIN

HALLINTO-OIKEUS
(UPRAVNI SUD U
HELSINKIJU, FINSKA)**MEĐURJEŠENJE**

Registracijski broj

9. srpnja 04255/19/8108
2020.

Finlex

PredmetZahtjev za prethodnu odluku upućen
Sudu Europske unije u skladu s
člankom 267. Ugovora o
funkcioniranju Europske unije (UFEU)**Žalitelj**„A” SCPI
Opunomoćenik: Asianajaja Mikko
Larvala**Stranke koje su saslušane u
ovom predmetu**Veronsaajien oikeudenvälvontayksikkö
(Tijelo za zaštitu prava primatelja
poreznih rješenja, Finska)

„A” SCPI

Pobijana odluka

Rješenje Verohallintoa (Porezna

uprava, Finska) br. P0069824222 od
13. lipnja 2019. koje se odnosi na
prethodno porezno mišljenje o
oporezivanju dohotka

Predmet postupka

1. U skladu s Lakijem verotusmenettelystä (Zakon o postupku oporezivanja), Porezna uprava može na zahtjev poreznog obveznika izdati obvezujuće prethodno porezno mišljenje o oporezivanju. Podnositelj zahtjeva mora u zahtjevu za donošenje prethodnog poreznog mišljenja navesti činjenice potrebne za donošenje odluke u predmetu.
2. Na zahtjev podnositelja zahtjeva, Porezna uprava se tijekom provedbe oporezivanja mora pridržavati prethodnog poreznog mišljenja koje je postalo pravomoćno. Žalba na prethodno porezno mišljenje koje je donijela Porezna uprava može se podnijeti upravnom sudu. Žalba na odluku upravnog suda može se podnijeti samo ako Korkein hallinto-oikeus (Vrhovni upravni sud, Finska) to odobri.
3. U glavnom postupku pred Poreznom upravom „A” SCPI (u daljnjem tekstu također: podnositelj zahtjeva) je podnio zahtjev za prethodno porezno mišljenje za porezne godine 2019. i 2020., kako je prikazano u nastavku. Podnositelj zahtjeva je protiv prethodnog poreznog mišljenja Porezne uprave za poreznu godinu 2020. podnio žalbu Hallinto-oikeusu (Upravni sud).
4. U predmetu je riječ o tumačenju članaka 49., 63. i 65. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (u daljnjem tekstu: UFEU).

Zahtjev Poreznoj upravi za izdavanje prethodnog poreznog mišljenja i prethodno porezno mišljenje Porezne uprave

Zahtjev Poreznoj upravi za izdavanje prethodnog poreznog mišljenja

5. Podnositelj zahtjeva jest investicijski fond osnovan na temelju francuskog prava u obliku društva s promjenjivim kapitalom (Société Civile de Placement Immobilier à Capital Variable) te ulaže u nekretnine koje se nalaze u Francuskoj ili europodručju. Objekti u koje ulaže iznajmljuju se poslovnim subjektima. Krajem 2017. [orig. str. 2.] vrijednost investicijskog fonda iznosila je oko 32 milijuna eura. Društvo je imalo investicije u četirima nekretninama smještenim u četirima različitim zemljama europodručja. Krajem 2017. društvo je imalo 926 imatelja udjela.
6. Podnositelj zahtjeva jest pravna osoba u skladu s francuskim pravom, ali ga zastupa samo društvo pod nazivom „A” SAS („A” Asset Management, Société par

actions simplifiée) koje također upravlja fondom te u njegovo ime donosi sve odluke u skladu sa zakonom i statutom društva. Podnositelj zahtjeva ne može samostalno poduzimati pravne radnje. Nadzire ga francusko tijelo za financijski nadzor (AMF) i on je alternativni investicijski fond u smislu Direktive 2011/61/EU.

7. Ulagačelji svoje investicije provode upisom dionica podnositelja zahtjeva. Moguće je i da ulagačelji međusobno posluju dionicama. Također, društvo može otkupiti dionice, ali načelno samo u onom dijelu koji odgovara novom upisu. U suprotnom je otkupna cijena znatno niža.
8. Ulagačelji na temelju svojih dionica godišnje ostvaruju dobit koja odgovara neto najamnini i drugim financijskim prihodima koje ostvari podnositelj zahtjeva. Glavna skupština odlučuje o raspodjeli dobiti. Društvo za svoje obveze odgovara trećim stranama, ali ulagačelji odgovaraju posredno za obveze društva.
9. Podnositelj zahtjeva u Francuskoj nije obveznik poreza na dohodak, nego je transparentan subjekt u pogledu oporezivanja. Ulagačelji su obveznici poreza na prihode stečene od dionica kao i poreza na dobit ostvarenu od prodaje ili otkupa dionica.
10. Podnositelj zahtjeva namjeravao je u lipnju 2019. potpisati kupoprodajni ugovor o kupnji dionica dvaju finskih uzajamnih dioničkih društava za poslovanje nekretninama. Dionička društva za poslovanje nekretninama bila su vlasnici nekretnina namijenjenih za maloprodaju. Nakon što se izvrši transakcija, podnositelj zahtjeva u Finskoj iznajmljuje nekretnine odnosno one prostorije tih nekretnina, kojima on upravlja na temelju dionica dioničkog društva za poslovanje nekretninama. Osim toga, podnositelj zahtjeva razmatra mogućnost daljnjih ulaganja u nekretnine u Finskoj stjecanjem dionica drugih uzajamnih dioničkih društava za poslovanje nekretninama ili izravnim ulaganjem u nekretnine. Cilj svih ulaganja podnositelja zahtjeva jest dugoročno vlasništvo jer nekretnine mora držati u vlasništvu barem pet godina. U skladu s tim, podnositelj zahtjeva može prodavati finska zemljišta i dionice dioničkog društva za poslovanje nekretninama u svrhu ostvarivanja kapitalne dobiti.
11. Podnositelj zahtjeva i društvo „A” SAS odgovorno za odluke podnositelja zahtjeva imaju sjedište u Parizu i podružnice drugdje u središnjoj Europi, ali u Finskoj nijedno od tih društva nema poslovne prostore ili druge poslovne jedinice unutar kojih upravljaju, čak i samo djelomično, finskim ulaganjima u nekretnine ili unutar kojih donose relevantne odluke u tom pogledu. „A” SAS upravlja finskim ulaganjima u potpunosti iz Francuske. Društvo „A” SAS angažiralo je društvo BDO kako bi mu ono pružilo podršku pri rješavanju poreznih pitanja koja se odnose na finski PDV.
12. U skladu s finskim Tuloverolakijem (Zakon o porezu na dohodak) i finsko-francuskim ugovorom o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, jasno je da podnositelj zahtjeva u pogledu prihoda ostvarenih od najamnine kao i nekretnina u

izravnom vlasništvu te prostora kojima upravlja na temelju dionicama uzajamnog dioničkog društva za poslovanje nekretninama u Finskoj načelno jest porezni obveznik. Budući da je finski investicijski fond pravna osoba te je oslobođen od poreza na dohodak, u predmetu valja odlučiti treba li se porezno oslobođenje **[orig. str. 3.]** ipak primijeniti i na inozemne fondove usporedive sa finskim investicijskim fondovima, i to s obzirom na načelo slobodnog kretanja kapitala iz UFEU-a i Sporazuma o EGP-u. Odredbe Zakona o porezu na dohodak prilikom oporezivanja razlikuju finske od francuskih investicijskih fondova i to samo zbog države sjedišta investicijskog fonda.

13. Podnositelj zahtjeva za sebe smatra da je gospodarski subjekt koji je usporediv s finskim investicijskim fondom te da u Finskoj nije obveznik poreza na prihode ostvarene od najamnine i kapitalnih dobiti. Pri objektivnoj ocjeni koja se temelji na sudskoj praksi Suda, obilježja podnositelja zahtjeva u biti su usporediva s finskim investicijskim fondom.

Pitanja upućena u zahtjevu za prethodnu odluku

14. Treba li u okolnostima navedenima u zahtjevu smatrati da je podnositelj zahtjeva usporediv s finskim investicijskim fondom u smislu članka 3. Zakona o porezu na dohodak i da je u njegovu slučaju riječ o fondu koji je oslobođen od poreza na dohodak na temelju članka 20. Zakona o porezu na dohodak?
15. Ima li podnositelj zahtjeva u Finskoj poreznu obvezu s obzirom na prihode koje je tamo ostvario od najamnine i dobiti od prodaje nekretnina i dionica dioničkih društava za poslovanje nekretninama?

Rješenje Porezne uprave od 13. lipnja 2019. o prethodnom poreznom mišljenju za porezne godine 2019. i 2020.

16. Porezna uprava je u obliku prethodnog poreznog mišljenja izdanog za poreznu godinu 2019. navela da se može pretpostaviti da je u okolnostima navedenima u zahtjevu podnositelj zahtjeva, s obzirom na svoja bitna obilježja, usporediv s finskim investicijskim fondom u smislu članka 3. stavka 4. Zakona o porezu na dohodak te da se na podnositelja zahtjeva može primijeniti oslobođenje od poreza na dohodak na temelju članka 20. stavka 1. Zakona o porezu na dohodak. Podnositelj zahtjeva u Finskoj nema poreznu obvezu s obzirom na prihode koje je tamo ostvario od najamnine i dobiti od prodaje nekretnina i dionica dioničkih društava za poslovanje nekretninama.
17. U tom je pogledu Porezna uprava utvrdila da se, na temelju odredbi poreznog prava koje su bila na snazi u poreznoj godini 2019., može smatrati da je, u okolnostima navedenima u zahtjevu, društvo „A” SCP, s obzirom na svoja funkcionalna obilježja, usporedivo s investicijskim fondom u smislu članka 3. stavka 4. Zakona o porezu na dohodak, ako se uzmu u obzir članci 49. i 63. Ugovora o funkcioniranju Europske unije kao i sudska praksa Suda u tom pogledu te nacionalna sudska praksa. Prihodi od najamnine kao i dobiti od prodaje

nekretnina i dionica dioničkih društava za poslovanje nekretninama, koje je podnositelj zahtjeva ostvario u Finskoj u poreznoj godini 2019., stoga su oslobođeni od poreza na temelju članka 20. stavka 1. točke 2. Zakona o porezu na dohodak.

18. Porezna uprava je u obliku prethodnog poreznog mišljenja izdanog za poreznu godinu 2020. navela da se može pretpostaviti da je, u okolnostima navedenima u zahtjevu, podnositelj zahtjeva s obzirom na svoja bitna obilježja usporediv s finskom pravnom osobom u smislu članka 3. točke 4. Zakona o porezu na dohodak te da je, na temelju članka 20.a stavka 1. Zakona o porezu na dohodak, podnositelj zahtjeva porezni obveznik u pogledu prihoda koje je ostvario. U Finskoj je podnositelj zahtjeva porezni obveznik u pogledu prihoda od najamnine i dobiti od prodaje nekretnina i dionica dioničkih društava za poslovanje nekretninama koje tamo ostvaruje.
19. U pogledu prethodnog poreznog mišljenja izdanog za 2020. koje je podnositelj zahtjeva pobijao, Porezna uprava utvrdila je da usporedivost podnositelja zahtjeva s tuzemnim dioničkim društvom proizlazi i iz brošure fonda koja je priložena zahtjevu. Dobit fonda raspodjeljuje se na imatelje udjela samo ako to glavna skupština odluči. Podnositelj zahtjeva [orig. str.4.] jest investicijsko društvo s promjenjivim kapitalom zbog čega ne ispunjava pravni oblik posebnog fonda koji je osnovan na temelju ugovornog odnosa iz članka 20. stavka 4. Zakona o porezu na dohodak.
20. Stoga, prihodi od najamnine i dobiti od prodaje nekretnina i dionica dioničkih društava za poslovanje nekretninama, koje je podnositelj zahtjeva ostvario u Finskoj u poreznoj godini 2020., u toj državi čine oporezivi dohodak na temelju članka 10. točke 1., točke 6. i točke 10. Zakona o porezu na dohodak.

Sažetak glavnih argumenata stranaka

21. Podnositelj zahtjeva smatra da se članak 20.a Zakona o porezu na dohodak protivi pravu Unije jer se u tom članku zahtijeva da se posebnim fondom smatraju samo fondovi sa sjedištem u Europskoj uniji koji su osnovani na temelju ugovornog odnosa. Podnositelj zahtjeva je, s obzirom na opis iz zahtjeva za prethodnu odluku, u svakom pogledu gospodarski subjekt usporediv s finskim investicijskim fondom. Jedina je razlika u tome što podnositelj zahtjeva ima oblik društva u skladu sa zahtjevima francuskog Zakona o investicijskim fondovima, dok investicijski fondovi u skladu s finskim Zakonom o investicijskim fondovima imaju oblik ugovornog odnosa.
22. Kao što je u odluci Porezne uprave koja se odnosi na 2019. navedeno, podnositelj zahtjeva je na temelju svojih funkcionalnih obilježja usporediv s finskim investicijskim fondom. Ta se okolnost ne mijenja čak ni ako se Zakon o porezu na dohodak izmijeni.

23. Podnositelj zahtjeva smatra da članak 20.a Zakona o porezu na dohodak čini nezakonitu državnu potporu koja se dodjeljuje finskim fondovima jer oni mogu iskoristiti oslobođenje od poreza s obzirom na to da se osnivaju na temelju ugovornog odnosa, dok su inozemni fondovi u obliku društva ili *trusta* u Finskoj obvezni platiti porez na dohodak. To vrijedi neovisno o činjenici da se fondovi objektivno smatraju istovjetnima.
24. Tijelo za zaštitu prava primatelja poreznih rješenja navodi da, u skladu sa stalnom sudskom praksom Suda, iako izravno oporezivanje ulazi u nadležnost država članica, one ga ipak moraju izvršavati uz poštovanje prava Unije (npr. presuda C-632/13, t. 28.). Budući da na razini Unije nema usklađenih pravila o oblicima aktivnosti koji se odnose na zajednička ulaganja i oporezivanje dohotka koje se odnosi na ta ulaganja, države članice imaju pravo izraditi različite nacionalne zahtjeve povezane s oblicima aktivnosti koji se odnose na zajednička ulaganja i njihov način funkcioniranja. Također, države članice imaju pravo različito oporezivati različite oblike aktivnosti koji se odnose na zajednička ulaganja. Podnositelj zahtjeva ne ispunjava uvjete iz članka 20.a stavka 4. Zakona o porezu na dohodak u pogledu oslobođenja od poreza koje se odnosi na posebne fondove osnovane na temelju ugovornog odnosa.

Nacionalno zakonodavstvo i pripremni akti

Nacionalno zakonodavstvo primjenjivo u poreznoj godini 2020.

25. U skladu s člankom 3. točkom 4. Zakona o porezu na dohodak (kako je izmijenjen Zakonom o izmjenama br. 528/2019), u smislu tog zakona pravne osobe su, među ostalim, dionička društva, investicijski fondovi i posebni fondovi. **[orig. str. 5.]**
26. U skladu s člankom 9. stavkom 1. točkom 2. Zakona o porezu na dohodak, osobe koje tijekom porezne godine nemaju sjedište u Finskoj, kao i inozemne pravne osobe, obvezne su plaćati porez na dohodak na prihode koje su ostvarile u Finskoj (ograničena porezna obveza).
27. U skladu s člankom 10. točkom 1. Zakona o porezu na dohodak, ostvareni dohodak u Finskoj jest, među ostalim, dohodak od nekretnina koje se nalaze u Finskoj ili od prostora, ostvaren na temelju dionica finških dioničkih stambenih društava ili drugih dioničkih društava, odnosno, na temelju članstva u stambenoj ili drugoj zadruzi.
28. U skladu s člankom 10. točkom 6. Zakona o porezu na dohodak, ostvareni dohodak u Finskoj čine, među ostalim, dividende, višak koji je ostvarila zadruga ili drugi dohodak koji je usporediv s time, a koji je ostvarilo finsko dioničko društvo, zadruga ili druga pravna osoba, te udjeli u dohotku finske grupe.
29. U skladu s člankom 10. točkom 10. Zakona o porezu na dohodak, ostvareni dohodak u Finskoj čini, među ostalim, dobit ostvarena prodajom nekretnine koja se nalazi u Finskoj ili od dionica ili udjela u finskom stambenom dioničkom

društvu, nekom drugom dioničkom društvu ili zadruzi, u kojem se više od 50 % ukupne imovine sastoji od jedne ili više nekretnina koje se nalaze u Finskoj.

30. U skladu s člankom 20.a stavkom 1. Zakona o porezu na dohodak (kako je izmijenjen Zakonom o izmjenama br. 528/2019) koji je stupio na snagu početkom 2020., od poreza na dohodak oslobođeni su investicijski fondovi u smislu članka 2. stavka 1. točke 2. iz poglavlja 1. Sijoitusrahastolakija (213/2019, Zakon o investicijskim fondovima br. 213/2019) ili s njima usporedivi otvoreni investicijski fondovi koji su osnovani na temelju ugovornog odnosa, a koji imaju barem 30 imatelja udjela.
31. U skladu s člankom 20.a stavkom 2. Zakona o porezu na dohodak, odredbe iz stavka 1. o oslobođenju investicijskih fondova od poreza mogu se primijeniti i na posebne fondove u smislu članka 1. stavka 2. poglavlja 2. Lakija vaihtoehtorahastojen hoitajista (162/2014, Zakon o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova br. 162/2014) i na usporedive posebne inozemne fondove koji se osnivaju na temelju ugovornog odnosa ako su ti fondovi otvoreni i imaju barem 30 imatelja udjela.
32. U skladu s člankom 20.a stavkom 4. Zakona o porezu na dohodak, uvjet za porezno oslobođenje posebnog fonda u smislu članka 1. stavka 2. poglavlja 2. Zakona o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova, odnosno, usporedivog posebnog inozemnog fonda osnovanog na temelju ugovornog odnosa, koji svoja sredstva uglavnom ulaže u zemljišta i vrijednosne papire koji se odnose na zemljišta na način naveden u članku 4. poglavlju 16.a navedenog zakona, jest da svojim imateljima udjela godišnje dodijele barem tri četvrtine dobiti ostvarene u financijskoj godini, a da pritom ne uzimaju u obzir neostvarena povećanja vrijednosti.
33. U skladu s člankom 20.a stavkom 7. Zakona o porezu na dohodak, ako se investicijski ili posebni fond sastoji od jednog ili više investicijskih dijelova, na te se dijelove primjenjuju odredbe o investicijskim fondovima ili posebnim fondovima.

Pripremni akti članka 20.a Zakona o porezu na dohodak

34. U prijedlogu zakona HE 304/2018 vp pobliže su pojašnjene odredbe o uvjetima za porezno oslobođenje investicijskih fondova i posebnih fondova. Odredbe o oslobođenju od poreza kasnije su donesene člankom 20.a Zakona o porezu na dohodak, kako je izmijenjen Zakonom o izmjenama br. 528/2019. **[orig. str. 6.]**
35. U odjeljku 2.3.2. prijedloga zakona navodi se da porezni tretman inozemnih investicijskih fondova prije donošenja Zakona o izmjenama uopće nije bio utvrđen u Zakonu o porezu na dohodak ili u Lähdeverolakiju (Zakon o porezu po odbitku). O poreznom se tretmanu odlučivalo u svakom slučaju zasebno, u skladu s tumačenjem načela slobodnog kretanja kapitala u Uniji te u skladu s pitanjem koje okolnosti treba uzeti u obzir u pogledu jednakog postupanja prema inozemnim

gospodarskim subjektima i tuzemnim gospodarskim subjektima. Porezni tretman investicijskih fondova na nacionalnoj je razini vrlo šturo uređen, što je moglo imati utjecaja na činjenicu da se prema inozemnim fondovima u velikoj mjeri postupalo kao prema posebnim fondovima. Na temelju sudske prakse Unije čini se da se u pogledu ocjenjivanja različitog poreznog tretmana uzimaju u obzir samo razlozi za razlikovanje utvrđeni u nacionalnim odredbama poreznog prava te stoga, primjerice, obilježja investicijskog ili posebnog fonda koja se utvrđuju nacionalnim zakonodavstvom o investicijskim fondovima nisu bitna u pogledu ocjenjivanja jednakog postupanja. Međutim, na temelju nacionalne sudske prakse i sudske prakse Suda nije jasno koje se okolnosti uzimaju u obzir prilikom ocjenjivanja usporedivosti. Ipak, na temelju sudske prakse Suda čini se da manje razlike u pravnom obliku ili razlike u poreznom tretmanu u državi sjedišta inozemnog investicijskog fonda nisu dovoljne kako bi se utvrdila objektivna razlika prilikom ocjenjivanja usporedivosti. U sudskoj se praksi izričito stavlja naglasak na porezni tretman investicijskih fondova, a ne na porezni tretman na razini ulagatelja.

36. U odjeljku 3.2. navodi se da se nastoji uzeti u obzir potreba za izmjenom odredbi poreznog prava koja proizlazi iz prijedlogâ izmjene zakonodavstva o investicijskim fondovima. Također, svrha prijedloga zakona jest pružiti pojašnjenje u situacijama u kojima se, u pogledu oporezivanja, jednako postupi prema inozemnom fondu i prema finskom investicijskom fondu oslobođenom od poreza ili posebnom fondu, čime se poboljšava predvidivost oporezivanja i pravna sigurnost te se smanjuju administrativni troškovi.
37. Pojam investicijskog fonda nije utvrđen u Zakonu o porezu na dohodak koji je na snazi, što je dovelo do toga da se u poreznoj i sudskoj praksi moraju utvrditi kriteriji usporedivosti. Budući da je porezno zakonodavstvo vrlo općenito, ta bi činjenica mogla dovesti do toga da se inozemni fondovima lakše izjednače s finskim investicijskim fondovima. Finski investicijski fondovi ili posebni fondovi u inozemstvu nemaju nužno odgovarajući tretman ili se na njih primjenjuje pravilo koje je strože od pravila za inozemne fondove, što se može smatrati problematičnim sa stajališta neutralnosti u području tržišnog natjecanja. Prijedlog zakona u tom pogledu nastoji izjednačiti tuzemne i inozemne fondove.
38. Polazna točka koja se općenito poštuje u pogledu oporezivanja u Finskoj jest to da se porezni tretman temelji na pravnom obliku ulagačkog instrumenta. Ovim se zahtjevom ne nastoji izmijeniti ta pretpostavka. Finski investicijski fondovi i posebni fondovi jesu subjekti osnovani na temelju ugovornog odnosa, a svrha prijedloga zakona jest pojasniti porezni sustav isključivo u pogledu tuzemnih i inozemnih fondova osnovanih na temelju ugovornog odnosa.
39. U poglavlju 3.3. utvrđuje se da cilj odredbe nije odstupiti od pretpostavke koja se općenito poštuje u pogledu oporezivanja u Finskoj, na temelju koje porezni tretman ovisi o pravnom obliku. Ne postoji namjera proširiti primjenu odredbe o poreznom oslobođenju na druge pravne oblike subjekta za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire u inozemstvu **[orig. str. 7.]**. Stoga se ne predlaže

primjena odredbe na druge oblike subjekata za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire, osim subjekata koji se osnivaju na temelju ugovornog odnosa i to samo ako su ispunjeni uvjeti.

40. Ako se uzme u obzir načelo slobodnog kretanja kapitala iz UFEU-a, prema tuzemnim i inozemnim investicijskim fondovima ne smije se različito postupati u pogledu oporezivanja. U istoj situaciji u kojoj je tuzemni investicijski fond oslobođen od poreza, porez po odbitku ne smije se naplatiti ni na dividendu isplaćenu inozemnom investicijskom fondu. Međutim, s obzirom na nužnost tumačenja povezanu sa slučajevima jednakog postupanja i s administrativnim troškovima koji iz toga proizlaze, moraju se utvrditi porezna pravila za investicijske fondove. Time se također pojašnjava u kojim se situacijama inozemni fond može izjednačiti s finskim investicijskim fondom ili posebnim fondom. Zahtjevi za povrat poreza po odbitku imaju i fiskalni značaj.
41. U Finskoj se oporezivanje temelji na pravnom obliku ulagačkog instrumenta. Finski investicijski fondovi su subjekti osnovani na temelju ugovornog odnosa i nisu samostalne pravne osobe, nego je, naprotiv, riječ o raspoloživoj imovini čije se oslobođenje od poreza zasebno uređuje. U pogledu oporezivanja, prema inozemnim investicijskim fondovima može se postupati jednako kao prema finskim dioničkim društvima uglavnom na temelju njihovog pravnog oblika.
42. U izvještaju VaVM 34/2018 Financijskog odbora pojašnjava se, među ostalim, da je odbor upoznat s time da prijedlog zakona ne uzima u obzir inozemne investicijske fondove u smislu Direktive o investicijskim fondovima (UCITS) i fondove u obliku *trusta*. Oslobođenje od poreza primjenjuje se samo na investicijske fondove i posebne fondove osnovane na temelju ugovornog odnosa jer fondovi osnovani u Finskoj mogu biti isključivo subjekti osnovani na temelju ugovornog odnosa. Stoga, u pogledu prava Unije i dalje postoji potreba za tumačenjem poreznog tretmana investicijskih društava i fondova u obliku *trusta*.
43. Međutim, odbor smatra da je prijedlog zakona i u tom pogledu opravdan jer se predloženim izmjenama odredbe finskog poreznog prava prilagodilo na način da se može smatrati da prijedlog ispunjava zahtjeve koje je Sud u dosadašnjoj sudskoj praksi utvrdio u pogledu poreznog tretmana inozemnih fondova prema kojima se treba postupati jednako kao prema finskim investicijskim fondovima ili posebnim fondovima. Također je bitno da se u prekograničnim situacijama porez osnove u Finskoj nepotrebno ne ograničavaju.

Relevantno pravo Unije

Ugovor o funkcioniranju Europske unije

44. U skladu s člankom 49. prvim stavkom UFEU-a, u okviru niže navedenih odredbi, ograničavanje slobode poslovnog nastana državljana jedne države članice na državnom području druge države članice zabranjuje se. Ta se zabrana odnosi i na

ograničavanje osnivanja zastupništava, podružnica ili društava kćeri od strane državljana bilo koje države članice s poslovnim nastanom na državnom području bilo koje druge države članice.

45. U skladu s člankom 63. stavkom 1. UFEU-a, u okviru odredbi tog poglavlja zabranjena su sva ograničenja kretanja kapitala između država članica i trećih zemalja. [orig. str. 8.]
46. U skladu s člankom 65. stavkom 1. točkom (a) UFEU-a, članak 63. UFEU-a ne dovodi u pitanje pravo država članica da primjenjuju odgovarajuće odredbe svojeg poreznog prava kojima se pravi razlika između poreznih obveznika koji nisu u istom položaju u pogledu mjesta boravišta ili mjesta ulaganja njihova kapitala.
47. U skladu s člankom 65. stavkom 3. UFEU-a, mjere i postupci iz stavaka 1. i 2. ne smiju biti sredstvo proizvoljne diskriminacije ili prikrivenog ograničenja slobodnog kretanja kapitala i platnog prometa kako je utvrđeno u članku 63.

Sudska praksa Suda

48. U presudi Suda C-303/07, *Aberdeen Property Fininvest Alpha Oy*, bila je riječ o slobodi poslovnog nastana u smislu članka 43. UEZ-a (sada članak 49.). Sud koji je uputio zahtjev svojim je pitanjem želio razjasniti treba li članke 43. i 48. UEZ-a kao i članke 56. i 58. UEZ-a tumačiti na način da, za ostvarenje temeljnih sloboda koje se u tim člancima jamče, dioničko društvo ili investicijski fond finskog prava treba smatrati usporedivim s oblikom društva SICAV luksemburškog prava, iako finsko pravo uopće ne poznaje oblik društva koji u potpunosti odgovara obliku društva SICAV, ako istodobno treba uzeti u obzir da se SICAV, koji je društvo luksemburškog prava, ne nalazi na popisu društava navedenih u članku 2. točki (a) Direktive 90/435, kojoj je prilagođen finski sustav poreza po odbitku koji se u tom predmetu primjenjuje, i osim toga, treba uzeti u obzir da je SICAV oslobođen od poreza na dohodak u skladu s nacionalnim poreznim pravom Velikog Vojvodstva Luksemburga. U tim okolnostima, radi li se o povredi navedenih članaka UEZ-a kada SICAV sa sjedištem u Luksemburgu kao primatelj dividendi u Finskoj nije oslobođen od poreza po odbitku koji se plaća na dividende?
49. Sud je u točki 50. presude pojasnio da, kao prvo, činjenica da u finskom pravu ne postoji vrsta društva s pravnim oblikom koji je identičan obliku društva SICAV luksemburškog prava sama po sebi ne može opravdati razliku u postupanju, jer takvo postupanje, s obzirom na to da pravo društava država članica nije u potpunosti usklađeno na razini Zajednice, slobodu poslovnog nastana lišava svakog korisnog učinka.
50. Sud je u točki 55. presude utvrdio da u takvim okolnostima razlike između društva SICAV luksemburškog prava i dioničkog društva finskog prava koje su isticale finska i talijanska vlada nisu dovoljne za opravdanje objektivne razlike u pogledu oslobođenja primljenih dividendi od poreza po odbitku. Posljedično, više nije potrebno ispitati u kojoj su mjeri razlike koje postoje između fonda SICAV

luksemburškog prava i finskog investicijskog fonda, koje su navele navedene vlade, značajne za opravdanje takve objektivne razlike s obzirom na njihov položaj.

51. Sud je zatim u točki 56. presude naveo da iz toga proizlazi da različito postupanje s nerezidentnim društvima SICAV i s dioničkim društvima koja su rezidenti **[orig. str. 9.]** pri oslobađanju od plaćanja poreza po odbitku na dividende koje su im isplatila društva rezidenti, predstavlja ograničenje slobode poslovnog nastana i da je načelno zabranjeno člancima 43. i 48. UEZ-a.
52. U spojenim predmetima C-338/11–C-347/11, *Santander Asset Management*, u pogledu francuskog poreza po odbitku, kao i u predmetu C-190/12, *Emerging Markets Series of DFA Investment Trust Company*, u pogledu poljskog poreza po odbitku, Sud je smatrao da je porez po odbitku na dividende u državi podrijetla protivan članku 63. UFEU-a jer se, u pogledu poreza, prema inozemnim fondovima koji se nalaze u objektivno usporedivoj situaciji lošije postupa nego prema tuzemnim investicijskim fondovima.
53. U predmetu C-156/17, *Köln-Aktienfonds Deka*, u kojem je riječ o povratu nizozemskog poreza na dividende, Sud je u točki 55. presude naveo da nacionalno zakonodavstvo koje se bez razlike primjenjuje na rezidentne i nerezidentne gospodarske subjekte ipak može predstavljati ograničenje slobodnog kretanja kapitala. Naime, iz sudske prakse Suda proizlazi da čak i razlikovanje koje se temelji na objektivnim kriterijima može *de facto* staviti u nepovoljan položaj prekogranične situacije. Sud je u točki 56. dodao da je to slučaj kada nacionalno zakonodavstvo koje se bez razlike primjenjuje na rezidentne i nerezidentne gospodarske subjekte porezne pogodnosti daje samo u situacijama u kojima subjekt ispunjava uvjete ili obveze koje su po svojoj prirodi ili stvarno svojstvene nacionalnom tržištu, tako da ih mogu ispuniti samo gospodarski subjekti prisutni na nacionalnom tržištu, a nerezidentni gospodarski subjekti koji imaju usporediva obilježja u pravilu ne ispunjavaju te uvjete.
54. Sud koji je uputio zahtjev smatra da izravan odgovor na pitanje o kojem je riječ u ovom predmetu ne proizlazi ni iz prethodno navedenog ni iz drugih odluka Suda.

Nužnost zahtjeva za prethodnu odluku

55. Na Hallinto-oikeusu (Upravni sud) je da odluči o pitanju treba li se u pogledu oporezivanja za 2020. prema podnositelju zahtjeva postupati kao prema finskom investicijskom fondu koji je oslobođen od poreza na način da podnositelj zahtjeva ne mora plaćati porez na prihode od najamnine i dobiti od prodaje ostvarene u Finskoj ili on treba platiti porez po dobitku na sporne prihode ostvarene u Finskoj.
56. U skladu s prethodnim poreznim mišljenjem koje je izdala Porezna uprava, podnositelj zahtjeva, prema kojem se u pogledu oporezivanja za 2019. treba jednako postupati kao prema finskom investicijskom fondu koji je oslobođen od plaćanja poreza na prihode, ne može se, na temelju članka 20.a Zakona o porezu

na dohodak koji je stupio na snagu početkom 2020., smatrati investicijskim fondom koji je oslobođen od poreza na dohodak, te stoga mora plaćati porez po odbitku na prihode koje je ostvario u Finskoj.

57. U predmetu je potrebno tumačenje u pogledu pitanja protivi li se člancima 49., 63. i 65. UFEU-a nacionalna odredba članka 20.a Zakona o porezu na dohodak jer se, na temelju navedene zakonske odredbe, isključivo prema inozemnim otvorenim investicijskim fondovima koji se osnivaju na temelju ugovornog odnosa postupa kao prema finskim investicijskim fondovima koji su oslobođeni od poreza na dohodak, te se stoga, na primjer, prema investicijskim fondovima u obliku društva kao što je podnositelj zahtjeva [orig. str. 10.] nakon izmjene zakona više ne može postupati kao prema finskom investicijskom fondu koji je oslobođen od poreza. U skladu s finskim odredbama koje se primjenjuju na investicijske fondove, investicijski fondovi mogu se osnivati samo na temelju ugovornog odnosa.
58. Hallinto-oikeus (Upravni sud) smatra da Sud još nije donio odluku u pogledu prethodno opisanih pitanja o tumačenju članaka 49., 63. i 65. UFEU-a.
59. Društvu „A” SCPI i Tijelu za zaštitu prava primatelja poreznih rješenja bilo je osigurano pravo na saslušanje u pogledu upućivanja zahtjeva za prethodnu odluku Sudu.

Međurješenje Helsingin hallinto-oikeusa (Vrhovni upravni sud u Helsinkiju) o upućivanju zahtjeva za prethodnu odluku Sudu Europske unije

60. Hallinto-oikeus (Vrhovni upravni sud) odlučio je prekinuti daljnji postupak i Sudu Europske unije u skladu s člankom 267. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) uputiti zahtjev za prethodnu odluku o tumačenju članaka 49., 63. i 65. UFEU-a. Upućivanje zahtjeva za prethodnu odluku nužno je za odlučivanje u predmetu koji se vodi pred Hallinto-oikeusom (Upravni sud).

Prethodno pitanje

Treba li članke 49., 63. i 65. UFEU-a tumačiti na način da im se protivi nacionalno zakonodavstvo na temelju kojeg se isključivo inozemni otvoreni investicijski fondovi osnovani na temelju ugovornog odnosa mogu izjednačiti s finskim investicijskim fondovima koji su oslobođeni od poreza na dohodak, zbog čega inozemni investicijski fondovi, koji prema pravnom obliku nisu osnovani na temelju ugovornog odnosa, u Finskoj podliježu plaćanju poreza po odbitku iako, s obzirom na detaljniju usporedbu, između njih i finskog investicijskog fonda nema drugih značajnih objektivnih razlika?

Nakon primitka prethodne odluke Suda o navedenom pitanju, Hallinto-oikeus (Upravni sud, Finska) će donijeti konačnu odluku u predmetu.

Žalba

U skladu s člankom 108. Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettu lakija (Zakon o upravnim sudovima) ovo se rješenje ne može zasebno osporavati. **[orig. str. 11.]**

[omissis] **[orig. str. 12]** [omissis]

RADNI DOKUMENT